

ปัจจุบันกฎหมายล้มละลายทั้งของไทยและของต่างประเทศจะมีลักษณะเป็นการให้โอกาสลูกหนี้มากขึ้นเพื่อให้กิจการดำเนินต่อไปได้ไม่ต้องล้มละลาย ทั้งยังมีมาตรการการป้องกันการล้มละลายเพื่อป้องกันไม่ให้ลูกหนี้ต้องล้มละลาย หลายช่องทางให้ลูกหนี้ เจ้าหนี้เลือกใช้ตามความเหมาะสม ลูกหนี้ซึ่งเป็นเจ้าของกิจการรายเดียวและลูกหนี้ซึ่งเป็นห้างหุ้นส่วน เป็นธุรกิจขนาดเล็กและมีเป็นจำนวนมากในประเทศไทย และมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ที่มีโอกาสเข้าสู่กระบวนการการล้มละลายได้ง่าย ไม่ถึงกับต้องมีหนี้สินล้นพ้นตัวเพียงแค่ประสบปัญหายุ่งยากทางการเงิน หรือขาดสภาพคล่อง ธุรกิจก็ไม่สามารถดำเนินต่อไปได้แล้ว การขอสินเชื่อจากสถาบันการเงินก็ยากลำบาก ส่งผลให้ต้องมีหนี้สินล้นพ้นตัวในที่สุด มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันการล้มละลายที่มีอยู่ก็ยังไม่เอื้อประโยชน์หรือไม่เหมาะสมสำหรับลูกหนี้ซึ่งเป็นเจ้าของกิจการรายเดียวและลูกหนี้ซึ่งเป็นห้างหุ้นส่วน

จากการศึกษาพบว่า มาตรการการป้องกันการล้มละลาย กรณีลูกหนี้ซึ่งเป็นเจ้าของกิจการรายเดียวและลูกหนี้ซึ่งเป็นห้างหุ้นส่วนไม่ว่าจะเป็นมาตรการตามกฎหมายล้มละลาย การฟื้นฟูกิจการ การประนอมหนี้ก่อนล้มละลาย มาตรการปรับปรุง

โครงสร้างหนี้ของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) มาตรการของบรรษัทบริหาร
สินทรัพย์ไทย (บสท.) และมาตรการของสำนักงานใกล้เคียงข้อพิพาททางการเงิน
ของสำนักงานศาลยุติธรรม ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันล้มละลายทั้งนอกศาลและในศาล
กลับมีข้อจำกัดสำหรับลูกหนี้ซึ่งเป็นเจ้าของกิจการรายเดียวและลูกหนี้ซึ่งเป็นห้างหุ้นส่วน
อยู่ เช่น การจำกัดประเภทกิจการ ขนาดของกิจการ คุณสมบัติในการเข้าสู่มาตรการการ
ป้องกันการล้มละลาย ทำให้ลูกหนี้ซึ่งเป็นเจ้าของกิจการรายเดียวและลูกหนี้ซึ่งเป็น
ห้างหุ้นส่วน ไม่อาจเข้าสู่กระบวนการดังกล่าวได้ ไม่เหมือนต่างประเทศ เช่น อังกฤษ
อเมริกา ฝรั่งเศส และญี่ปุ่น ที่เปิดโอกาสให้ลูกหนี้ซึ่งเป็นเจ้าของกิจการรายเดียวและ
ลูกหนี้ซึ่งเป็นห้างหุ้นส่วนเข้าสู่กระบวนการป้องกันการล้มละลายได้ เมื่อประสบปัญหา
ความยุ่งยากทางการเงินหรือขาดสภาพคล่อง เพื่อให้กิจการดำเนินต่อไปได้ ไม่ต้อง
ล้มละลาย

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงขอเสนอแนะดังนี้

- (1) ให้ลูกหนี้ซึ่งเป็นเจ้าของกิจการรายเดียวและลูกหนี้ซึ่งเป็นห้างหุ้นส่วนเข้าสู่
กระบวนการฟื้นฟูกิจการได้
- (2) ให้นำคำว่า “ประสบปัญหาความยุ่งยากทางการเงิน” หรือ “ขาดสภาพ
คล่อง” มาใช้แทนคำว่า “มีหนี้สินล้นพ้นตัว”
- (3) กำหนดให้ศาลเข้ามาดูแลขั้นตอน ความชอบธรรม ในกระบวนการ
ประนีประนอมหนี้ก่อนล้มละลาย
- (4) ให้มีกระบวนการที่จะระงับหรือหยุดมิให้เจ้าหนี้มาบังคับยึดทรัพย์ของ
ลูกหนี้ (Automatic Stay) ในกระบวนการของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เพื่อให้ลูกหนี้
สามารถฟื้นตัวเพื่อดำเนินธุรกิจต่อไปได้ไม่ต้องเข้าสู่กระบวนการล้มละลาย
- (5) ให้มีมาตรการเพื่อป้องกันหรือแก้ไขมิให้ลูกหนี้ที่ทุจริตสามารถอาศัยโอกาส
นี้กระทำการฉ้อฉลหรือยักยอกถ่ายเททรัพย์สิน เช่น มาตรการในการเพิกถอนการฉ้อฉล
ในทางแพ่ง รวมทั้งการเพิกถอนการโอนทรัพย์สินโดยมีจุดมุ่งหมายให้เจ้าหนี้คนใดได้เปรียบ
เจ้าหนี้อื่น รวมทั้งมาตรการทางอาญาด้วย

At present, Thai and foreign bankruptcy laws are more favorable to debtors so as to allow businesses to continue in operation without having to declare insolvency or bankruptcy. Various channels have been opened providing choices for both debtors and creditors to the end of staying off bankruptcy. In the Kingdom of Thailand (Thailand), there are large numbers of debtors who are the sole proprietor or members of a partnership operating small businesses. These small businesses are important to the overall development of the Thai economy.

It is also easy for these small businesses to go bankrupt. They can become bankrupt without actually being insolvent. This is because business operations have had to be halted in view of financial difficulties or

inadequate liquidity. Under such conditions, it is difficult to obtain loans from financial institutions. The final untoward upshot is actual insolvency.

The researcher has determined that existing legal measures used in the prevention of bankruptcy are neither beneficial nor appropriate to small businesses having a sole proprietor or which are partnerships. Measures invoked in attempts to prevent bankruptcy involve applications of the bankruptcy law, entering into the process of business rehabilitation, and merging with other companies in order to prevent bankruptcy. Additionally, the prevention of bankruptcy has been dealt with by measures under the auspices of the Bank of Thailand's debt restructuring program, recommendations of the Thai Asset Management Corporation, and proposals submitted by the Financial Dispute Mediation Office of the Office of the Judiciary.

Nevertheless, whether the attempt to prevent bankruptcy involves judicial proceedings or not, it remains the case that options are very limited for small businesses having a sole proprietor or being a partnership. There are limitations in respect to type of business, the size of the business, and difficulties in being able to meet the requirements of businesses able to enter into formal attempts to stave off bankruptcy.

Subsequently, these small businesses in Thailand are presented with difficulties in avoiding bankruptcy that are not encountered by their counterparts in such foreign countries as the United Kingdom, the United States of America, the Republic of France, and Japan. In these foreign jurisdictions, small business debtors who are the sole proprietors or in a

partnership can enter into formal processes to prevent bankruptcy in view of financial duress or deficient liquidity and are subsequently able to maintain business operations without succumbing to formal bankruptcy.

With this background and presentation of pertinent information in view, the researcher would like to proffer the following suggestions:

(1) Small business debtors who are the sole proprietors or who have entered into a partnership should be permitted to enter into the process of business rehabilitation in order to prevent bankruptcy.

(2) The terms “faced with financial difficulties” and “insufficient liquidity” should be used in lieu of the term “insolvency.”

(3) Particular courts should be designated to supervise the rehabilitation process of such businesses and ensure the fairness with which mergers are conducted as a measure to stave off bankruptcy.

(4) Instituted should be an automatic stay process designed to make settlement or to prevent creditors from being automatically allowed to seize the assets of debtors. Moreover, bankruptcy comptrollers should ensure that the seizure of the assets of debtors does not prevent the continuation of business operations to the end of preventing bankruptcies.

(5) Measures should be instituted to deal with the problem of dishonest debtors who would take the opportunity to defraud creditors by removal or transference of their properties. Civil law measures would include the nullification of fraudulent acts and the nullification of alienation of properties to the advantage of a single creditor over others. The adoption of criminal measures pertinent to such cases should also be considered.